HOTĂRÂREA CURȚII (Camera a patra)

10 mai 2007 *

În cauza C-328/05 P,

având ca obiect un recurs formulat în temeiul articolului 56 din Statutul Curții de Justiție, introdus la 30 august 2005,

SGL Carbon AG, cu sediul în Wiesbaden (Germania), reprezentată de M. Klusmann și F. Wiemer, Rechtsanwälte,

recurentă,

cealaltă parte în proces fiind:

Comisia Comunităților Europene, reprezentată de domnii F. Castillo de la Torre, M. Schneider și W. Mölls, precum și de doamna H. Gading, în calitate de agenți,

pârâtă în fața primei instanțe,

* Limba de procedură: germana.

CURTEA (Camera a patra),

compusă din domnul K. Lenaerts, președinte de cameră, domnul E. Juhász, doamna R. Silva de Lapuerta (raportor), domnii G. Arestis și T. von Danwitz, judecători,

avocat general: domnul J. Mazák,
grefier: domnul B. Fülöp, administrator,

având în vedere procedura scrisă și în urma ședinței din 26 octombrie 2006,

după ascultarea concluziilor avocatului general în ședința din 18 ianuarie 2007,

pronunță prezenta

Hotărâre

1 Prin recursul formulat, SGL Carbon AG (denumită în continuare „SGL Carbon") solicită, în principal, anularea în parte a hotărârii Tribunalului de Primă Instanță al Comunităților Europene din 15 iunie 2005, Tokai Carbon și alții/Comisia (T-71/03, T-74/03, T-87/03 și T-91/03, Rec., p. II-10, denumită în continuare „hotărârea atacată"), prin care s-a respins acțiunea împotriva Deciziei C(2002) 5083 final a

Comisiei din 17 decembrie 2002 privind o procedură de aplicare a articolului 81 din Tratatul CE și a articolului 53 din Acordul privind SEE (Cauza COMP/E-2/37.667 – Grafituri speciale, denumită în continuare „decizia în litigiu") și, în subsidiar, reducerea amenzii care i-a fost aplicată prin decizia respectivă.

Cadrul juridic

Regulamentul nr. 17

2 Articolul 15 din Regulamentul nr. 17 al Consiliului din 6 februarie 1962, primul regulament de punere în aplicare a articolelor [81] și [82] din tratat (JO 1962, 13, p. 204, Ediție specială, 08/vol. 1, p. 3), prevede:

„(1) Comisia poate, în temeiul unei decizii, să aplice întreprinderilor și asocierilor de întreprinderi amenzi în cuantum de o sută până la cinci mii de unități de cont, atunci când, cu intenție sau din neglijență:

[...]

(b) acestea furnizează o informație inexactă ca răspuns la o solicitare făcută în aplicarea articolului 11 alineatul (3) sau (5) [...]

(2) Comisia poate, în temeiul unei decizii, să aplice întreprinderilor și asocierilor de întreprinderi amenzi de cel puțin o mie de unități de cont și de cel mult un milion de

unități de cont, această din urmă sumă putând ajunge până la 10 % din cifra de afaceri realizată în cursul exercițiului financiar precedent de fiecare dintre întreprinderile care au participat la încălcare, atunci când, cu intenție sau din neglijență:

(a) acestea încalcă prevederile articolului [81] alineatul (1) sau ale articolului [82] din tratat [...]

[...]

Pentru a stabili cuantumul amenzii, trebuie luată în considerare, pe lângă gravitatea încălcării, durata acesteia.

[...]"

Liniile directoare

3 Comunicarea Comisiei intitulată „Linii directoare privind metoda de stabilire a amenzilor aplicate în temeiul articolului 15 alineatul (2) din Regulamentul nr. 17 și al articolului 65 alineatul (5) din Tratatul CECO" (JO 1998, C 9, p. 3, denumită în continuare „liniile directoare") prevede în preambul:

„Principiile prezentate în [...] liniile directoare ar trebui să asigure transparența și imparțialitatea deciziilor Comisiei atât pentru întreprinderi, cât și pentru Curtea de

Justiție, menținând totodată marja discreționară acordată Comisiei, în temeiul legislației relevante, în stabilirea amenzilor în limita a 10 % din cifra de afaceri totală a întreprinderilor. Cu toate acestea, această marjă trebuie să urmeze o politică coerentă și nediscriminatorie, în concordanță cu obiectivele urmărite în sancționarea încălcărilor regulilor de concurență.

Noua metodă de determinare a cuantumului unei amenzi va respecta următoarea formulă, care pornește de la un cuantum de bază ce va fi majorat pentru a ține seama de circumstanțele agravante sau diminuat pentru a ține seama de circumstanțele atenuante."

4 Conform punctului 1 din liniile directoare, „[c]uantumul de bază se determină în funcție de gravitatea și durata încălcării, acestea fiind singurele criterii menționate la articolul 15 alineatul (2) din Regulamentul nr. 17". Conform punctului 2 din liniile directoare, cuantumul de bază poate crește în cazul în care există circumstanțe agravante, precum încălcări repetate de același tip din partea aceleiași/acelorași întreprinderi. În conformitate cu punctul 3 din liniile directoare, cuantumul de bază va fi redus în cazul în care există circumstanțe atenuante specifice.

Comunicarea privind cooperarea

5 În comunicarea privind neaplicarea de amenzi sau reducerea cuantumului acestora în cauzele având ca obiect înțelegeri (JO 1996, C 207, p. 4, denumită în continuare „comunicarea privind cooperarea"), Comisia a definit condițiile în care întreprinderile care cooperează cu aceasta în cursul investigării unei înțelegeri pot fi scutite de amendă sau pot beneficia de o reducere a amenzii pe care ar fi trebuit să o plătească în lipsa unei astfel de cooperări.

6 Secțiunea A punctul 5 din comunicarea privind cooperarea prevede:

„Cooperarea unei întreprinderi cu aceasta nu este decât unul dintre elementele de care Comisia ține seama în stabilirea cuantumului unei amenzi. [...]" [traducere neoficială]

7 Secțiunea C din comunicarea respectivă, intitulată „Reducere importantă a cuantumului amenzii", este formulată astfel:

„Întreprinderea care, îndeplinind condițiile prevăzute în secțiunea B literele (b)-(e), denunță înțelegerea secretă după ce Comisia a efectuat, în temeiul unei decizii, o investigație asupra întreprinderilor parte la înțelegere, fără ca această investigație să fi furnizat un fundament suficient pentru a justifica inițierea procedurii în vederea adoptării unei decizii, beneficiază de o reducere a amenzii de 50-75 % din cuantumul acesteia." [traducere neoficială]

8 Condițiile prevăzute în secțiunea B a comunicării privind cooperarea la care se referă secțiunea C a acestei comunicări prevăd că întreprinderea respectivă:

„(a) denunță înțelegerea secretă Comisiei înainte ca aceasta să fi efectuat, în temeiul unei decizii, o investigație asupra întreprinderilor parte la înțelegere și fără ca aceasta să dispună deja de informații suficiente pentru a dovedi existența înțelegerii denunțate;

(b) este prima care furnizează elemente hotărâtoare pentru a demonstra existența înțelegerii;

(c) și-a încetat participarea la activitatea nelegală până cel mai târziu la momentul la care denunță înțelegerea;

(d) furnizează Comisiei toate informațiile utile, precum și toate documentele și elementele de probă de care dispune referitoare la înțelegere și cooperează permanent și pe deplin pe tot parcursul investigației;

(e) nu a constrâns o altă întreprindere să participe la înțelegere, nici nu a inițiat sau nu a avut un rol hotărâtor în cadrul activității nelegale". [traducere neoficială]

9 Secțiunea D din comunicarea privind cooperarea, intitulată „Reducerea semnificativă a cuantumului amenzii", este formulată astfel:

„1. Când o întreprindere cooperează, fără a fi îndeplinite toate condițiile prevăzute în secțiunile B și C, aceasta beneficiază de o reducere de 10-50 % din cuantumul amenzii care i-ar fi fost aplicată în absența unei cooperări.

2. Acesta poate fi cazul, în special, dacă:

— anterior trimiterii unei comunicări privind obiecțiunile, o întreprindere furnizează Comisiei informații, documente sau alte elemente de probă care contribuie la confirmarea existenței încălcării săvârșite;

— ulterior primirii comunicării privind obiecțiunile, o întreprindere informează Comisia că nu contestă materialitatea faptelor pe care Comisia își întemeiază acuzațiile." [traducere neoficială]

Protocolul nr. 7 la Convenția europeană pentru apărarea drepturilor omului și a libertăților fundamentale

10 Articolul 4 din Protocolul nr. 7 la Convenția europeană pentru apărarea drepturilor omului și a libertăților fundamentale, semnată la Roma la 4 noiembrie 1950, prevede:

„Dreptul de a nu fi judecat sau pedepsit de două ori

(1) Nimeni nu poate fi urmărit sau pedepsit penal de către jurisdicțiile aceluiași stat pentru săvârșirea infracțiunii pentru care a fost deja achitat sau condamnat printr-o hotărâre definitivă conform legii și procedurii penale a acestui stat.

(2) Dispozițiile paragrafului precedent nu împiedică redeschiderea procesului, conform legii și procedurii penale a statului respectiv, dacă fapte noi sau recent descoperite sau un viciu fundamental în cadrul procedurii precedente sunt de natură să afecteze hotărârea pronunțată.

[...]"

Situația de fapt și decizia în litigiu

11 În hotărârea atacată, Tribunalul a rezumat situația de fapt din acțiunea cu care a fost sesizat după cum urmează:

„1 Prin decizia [în litigiu], Comisia a constatat participarea a diferite întreprinderi la o serie de acorduri și practici concertate, în sensul articolului 81 alineatul (1) CE și al articolului 53 alineatul (1) din Acordul privind Spațiul Economic European (SEE), în sectorul grafiturilor speciale, în perioada iulie 1993-februarie 1998.

2 Termenii «grafituri speciale», în sensul deciziei [în litigiu], descriu un grup de grafituri, diferit de electrozii de grafit pentru siderurgie, destinați unor aplicații diferite, și anume grafitul izostatic, grafitul extrudat și grafitul presat.

3 Grafitul izostatic prezintă caracteristici mecanice superioare celor ale grafitului extrudat și ale grafitului presat, prețurile fiecărei categorii variind în funcție de

aceste caracteristici mecanice. Se regăsește în special sub formă de electrozi pentru mașinile de electroeroziune utilizate pentru fabricarea matrițelor de metal în industria automobilelor și în electronică. Alte aplicații ale grafitului izostatic sunt matrițele pentru curgerea continuă a metalelor neferoase, precum cuprul și aliajele din cupru.

4 Diferența dintre costul de producție al grafitului izostatic și cel al grafitului extrudat sau presat este de cel puțin 20 %. În general, grafitul extrudat este cel mai bine vândut și, prin urmare, acesta este ales dacă răspunde cerințelor de utilizare. În ce privește produsele extrudate, acestea sunt utilizate pentru o gamă largă de aplicații industriale, în principal în industria siderurgică, în industria de aluminiu, în industria chimică și în metalurgie.

5 Grafitul presat este ales în general doar pentru aplicații care necesită dimensiuni mai mari, deoarece proprietățile sale sunt în mod normal inferioare grafitului extrudat.

6 În general, produsele din grafit special sunt livrate clienților fie direct, din locurile de producție, sub formă de produse finite prelucrate, fie prin intermediul atelierelor de prelucrare. Aceste ateliere cumpără grafit neprelucrat în blocuri sau în bare, îl prelucrează, îl adaptează, cu alte cuvinte, nevoilor clientului și revând produsele prelucrate clientului final.

7 Decizia [în litigiu] se referă la două înțelegeri diferite, una privind piața grafitului special izostatic și cealaltă pe cea a grafitului special extrudat, nefiind identificată nicio dovadă a unei încălcări cu privire la grafitul presat. Aceste înțelegeri au avut ca obiect produse foarte specifice, și anume grafituri sub formă de blocuri întregi și tăiate, cu excepția produselor prelucrate, adică fabricate «pe măsură» pentru client.

8 Principalii producători de grafituri speciale din lumea occidentală sunt societăți multinaționale. Vânzările de grafituri speciale la nivel mondial reprezentau în anul 2000 aproximativ 900 de milioane de euro, dintre care aproximativ 500 de milioane de euro pentru grafitul izostatic și 300 de milioane de euro pentru grafitul extrudat. În anul 2000, pe întreg teritoriul Comunității/SEE, valoarea vânzărilor era de 100-120 de milioane de euro pentru produsele izostatice și de 60-70 de milioane de euro pentru produsele extrudate. Produsele neprelucrate reprezentau aproximativ 35-50 de milioane de euro pe piața grafitului izostatic și aproximativ 30 de milioane de euro pe piața grafitului extrudat.

9 La data adoptării deciziei [în litigiu], cei mai importanți producători de grafit izostatic pe întreg teritoriul Comunității/SEE erau [în special] societatea germană SGL Carbon [...].

[...]

12 Începând din iunie 1997, Comisia a efectuat o investigație pe piața electrozilor de grafit, această investigație conducând la decizia din 18 iulie 2001 privind o procedură de aplicare a articolului 81 din Tratatul CE și a articolului 53 din Acordul privind SEE – Cauza COMP/E-1/36.490 – Electrozi de grafit (JO 2002, L 100, p. 1). [...]

[...]

14 În martie 2000 și în februarie 2001, în Statele Unite au fost inițiate urmăriri penale împotriva unei filiale a [societății Le Carbone-Lorraine SA] și a unei filiale a [societății japoneze Toyo Tanso Co. Ltd] pentru participarea la o înțelegere nelegală pe piața grafiturilor speciale. Aceste societăți s-au declarat vinovate și au acceptat să plătească amenzile. [...]

15 La 17 mai 2002, Comisia a adresat destinatarilor deciziei [în litigiu] o comunicare privind obiecțiunile. [...] Niciuna dintre societăți nu a contestat esența faptelor.

[...]

17 Procedura administrativă s-a finalizat cu adoptarea deciziei [în litigiu] la 17 decembrie 2002 [...].

[...]

19 Decizia [în litigiu] [precizează] că acordurile coluzive pe piața grafitului izostatic au fost realizate prin întâlniri multilaterale desfășurate în mod regulat la patru niveluri:

— reuniunile la «nivel înalt» la care participau organele de conducere ale societăților și în cursul cărora au fost definite principiile fundamentale ale cooperării;

— reuniunile «de lucru internaționale» referitoare la clasificarea blocurilor de grafit în diferite categorii și la stabilirea prețurilor minimale pentru fiecare categorie;

— reuniunile «regionale» (pentru Europa);

— reuniunile «locale» (naționale) referitoare la piețele italiană, germană, franceză, britanică și spaniolă.

[...]

22 Pe baza constatărilor de fapt și a aprecierilor juridice efectuate în decizia [în litigiu], Comisia a aplicat întreprinderilor în cauză amenzi al căror cuantum a fost calculat prin aplicarea metodologiei prezentate în liniile directoare [...], precum și în comunicarea privind cooperarea.

23 Conform articolului 1 primul paragraf din dispozitivul deciziei [în litigiu], următoarele întreprinderi au încălcat articolul 81 alineatul (1) CE și articolul 53 alineatul (1) din Acordul privind SEE prin participarea, în perioadele menționate, la o serie de acorduri și de practici concertate care afectează piețele grafiturilor speciale izostatice în Comunitate și în SEE:

[...]

b) SGL [Carbon], iulie 1993-februarie 1998;

[...]

24 Conform celui de al doilea paragraf al aceleiași dispoziții, următoarele întreprinderi au încălcat articolul 81 alineatul (1) CE și articolul 53 alineatul (1) din Acordul privind SEE prin participarea, în perioadele menționate, la o serie de acorduri și de practici concertate care afectează piețele grafiturilor speciale extrudate în Comunitate și în SEE:

— SGL [Carbon], februarie 1993-noiembrie 1996;

[...]

25 Articolul 3 din dispozitivul [deciziei în litigiu] prevede aplicarea următoarelor amenzi:

[...]

b) SGL [Carbon]:

— grafit izostatic: 18 940 000 de euro,

— grafit extrudat: 8 810 000 de euro;

[...]

26 În plus, articolul 3 [menționat] prevede plata amenzilor într-un termen de trei luni calculat de la data notificării deciziei [în litigiu], sub sancțiunea unei majorări reprezentând dobânzi moratorii de 6,75 %.

27 Prin scrisoarea din 20 decembrie 2002, decizia [în litigiu] a fost transmisă fiecăreia dintre reclamante. Această scrisoare precizează că, la expirarea termenului de plată indicat în [această] decizie, Comisia ar începe recuperarea sumei respective; cu toate acestea, în ipoteza în care ar fi introdusă o acțiune la Tribunal, nu s-ar adopta nicio măsură de executare, cu condiția plății dobânzilor de 4,75 % și a constituirii unei garanții bancare." [traducere neoficială]

Procedura în fața Tribunalului de Primă Instanță și hotărârea atacată

12 Prin cereri introductive separate depuse la grefa Tribunalului în cursul lunii martie 2003, SGL Carbon și celelalte întreprinderi destinatare ale deciziei în litigiu au introdus acțiuni în anulare împotriva acesteia.

13 În dispozitivul hotărârii atacate, Tribunalul a declarat și a hotărât în special:

„[...]

4) În cauza T-91/03, SGL Carbon/Comisia:

— stabilește cuantumul amenzii aplicate reclamantei prin articolul 3 din decizia [în litigiu] la suma de 9 641 970 de euro pentru încălcarea săvârșită în sectorul grafitului izostatic;

— respinge celelalte capete de cerere;

— obligă reclamanta la plata a două treimi din propriile cheltuieli de judecată și la plata a două treimi din cheltuielile de judecată efectuate de către Comisie, aceasta din urmă suportând o treime din propriile cheltuieli de judecată și o treime din cheltuielile de judecată efectuate de către reclamantă."

Concluziile părților în recurs

14 Prin recursul formulat, SGL Carbon solicită Curții:

— în principal, anularea hotărârii atacate, în măsura în care aceasta a respins acțiunea sa;

— în subsidiar, reducerea mai substanțială a amenzii care i-a fost aplicată, precum și reducerea dobânzilor moratorii și a dobânzilor de litispendență;

— obligarea Comisiei la plata cheltuielilor de judecată.

15 În memoriul în răspuns, Comisia solicită Curții respingerea recursului și obligarea recurentei la plata cheltuielilor de judecată.

Cu privire la recurs

16 În susținerea recursului formulat, SGL Carbon invocă șase motive.

17 În cadrul primului motiv, SGL Carbon afirmă că Tribunalul a încălcat principiul *non bis in idem*, neținând seama de amenzile care i-au fost aplicate anterior în Statele Unite. În cadrul celui de al doilea motiv, se contestă majorarea cu 35 % a cuantumului amenzii care a fost aplicată societății SGL Carbon, care a urmărit să reflecte rolul acesteia de unic conducător. În cadrul celui de al treilea motiv, aceasta din urmă susține că Tribunalul nu a analizat motivul potrivit căruia dreptul la apărare, în măsura în care include un drept de a fi audiat, a fost încălcat prin faptul că membrii echipei Comisiei însărcinați cu efectuarea investigației nu cunoșteau suficient limba germană. Al patrulea motiv se referă la evaluarea de către Tribunal a cooperării societății SGL Carbon cu Comisia. În cadrul celui de al cincilea motiv, recurenta susține că Tribunalul de Primă Instanță nu a ținut seama de performanțele sale economice pentru a aprecia capacitatea sa financiară de a plăti amenda, iar cuantumul acesteia este disproporționat. În sfârșit, în cadrul celui de al șaselea motiv, aceasta susține că Tribunalul a calculat greșit rata dobânzii.

Cu privire la primul motiv, întemeiat pe nerespectarea obligației de a lua în considerare sancțiunile aplicate într-un stat terț

Argumentele părților

18 În cadrul primului motiv, SGL Carbon susține că, în prezenta cauză, Tribunalul a repus în discuție în mod greșit aplicabilitatea principiului *non bis in idem*, având în vedere că sancțiunile care i-au fost aplicate în Statele Unite ar fi trebuit să fie luate în considerare pentru stabilirea cuantumului amenzii, cel puțin pentru diminuarea acestuia.

19 La data ședinței, SGL Carbon a precizat că, deși în hotărârea din 29 iunie 2006, Showa Denko/Comisia (C-289/04 P, Rec., p. I-5859, punctele 50-63), și în hotărârea SGL Carbon/Comisia (C-308/04 P, Rec., p. I-5977, punctele 26-39), Curtea a îndepărtat ideea potrivit căreia sancțiunile aplicate într-un stat terț în domeniul dreptului concurenței trebuie luate în considerare la momentul stabilirii amenzii, Comisia nu era îndreptățită să ignore complet asemenea împrejurări.

20 Într-adevăr, în opinia societății SGL Carbon, având în vedere necesitatea de a se asigura ca sancțiunile aplicate să fie proporționate, Comisia se poate vedea obligată ca, în cadrul exercitării puterii sale de apreciere, să țină seama de sancțiunile aplicate de autoritățile unui stat terț.

21 Comisia apreciază că recurenta invocă în mod greșit principiul *non bis in idem* în prezenta cauză. Într-adevăr, procedurile administrative și jurisdicționale în domeniul dreptului concurenței în Statele Unite și în Comunitate nu urmăresc aceleași obiective.

22 Comisia susține că din hotărârile citate anterior Showa Denko/Comisia și SGL Carbon/Comisia rezultă că obligația de a lua în considerare sancțiuni aplicate unei societăți într-un stat terț nu are niciun fundament juridic în dreptul comunitar.

23 Comisia adaugă că inexistența oricărei obligații de a lua în considerare astfel de sancțiuni este conformă cu principiile generale de drept. Într-adevăr, dacă o înțelegere cu impact la nivelul întregii lumi ar stabili prețuri la scară mondială, întreprinderile care participă la înțelegere nu ar săvârși o unică încălcare, ci un număr de încălcări corespunzător celui din sistemele juridice suverane care interzic stabilirea prețurilor cu efecte actuale sau potențiale pe teritoriile acestora.

Aprecierea Curții

24 Trebuie reamintit de la început că, în hotărârile citate anterior Showa Denko/Comisia și SGL Carbon/Comisia, Curtea a analizat deja dacă principiul *non bis in idem*, stabilit la articolul 4 din Protocolul nr. 7 la Convenția europeană pentru apărarea drepturilor omului și a libertăților fundamentale, poate fi aplicat în situații în care autoritățile unui stat terț au intervenit în temeiul competențelor lor de sancțiune în domeniul dreptului concurenței aplicabil pe teritoriul acestui stat.

25 Cu privire la acest aspect, la punctele 28 și, respectiv, 52 din hotărârile citate anterior SGL Carbon/Comisia și Showa Denko/Comisia, Curtea a reamintit că o înțelegere care se plasează într-un context internațional se caracterizează în special prin intervenția sistemelor juridice ale statelor terțe pe teritoriile respective.

26 În această privință, la punctele 29 și, respectiv, 53 din hotărârile citate anterior SGL Carbon/Comisia și Showa Denko/Comisia, Curtea a constatat că exercitarea competențelor de către autoritățile din aceste state terțe însărcinate cu protecția liberei concurențe, în cadrul competenței lor teritoriale, se supune unor exigențe care sunt specifice statelor respective. Într-adevăr, elementele care constituie baza sistemelor juridice ale altor state în domeniul concurenței nu numai că includ scopuri și obiective specifice, ci conduc și la adoptarea de norme materiale specifice și determină consecințe juridice foarte variate în domeniul administrativ, penal sau civil atunci când autoritățile statelor respective au stabilit existența unor încălcări ale regulilor aplicabile în materie de concurență.

27 În opinia Curții, rezultă că, atunci când sancționează comportamentul nelegal al unei întreprinderi, chiar dacă acesta își are originea într-o înțelegere cu caracter internațional, Comisia urmărește menținerea liberei concurențe în interiorul pieței comune, ceea ce reprezintă, în temeiul articolului 3 alineatul (1) litera (g) CE, un obiectiv fundamental al Comunității. Într-adevăr, ca urmare a specificității intereselor juridice protejate la nivel comunitar, aprecierile efectuate de către Comisie, în temeiul competențelor sale în materie, se pot deosebi considerabil de cele efectuate de către autoritățile unor state terțe (a se vedea hotărârea SGL Carbon/Comisia, punctul 31, și hotărârea Showa Denko/Comisia, punctul 55, citate anterior).

28 În consecință, Curtea a concluzionat că principiul *non bis in idem* nu se aplică în situațiile în care sistemele juridice și autoritățile responsabile în domeniul concurenței din state terțe au intervenit în cadrul competențelor proprii (a se vedea hotărârea SGL Carbon/Comisia, punctul 32, și hotărârea Showa Denko/Comisia, punctul 56, citate anterior).

29 Cu privire la prezentul recurs, trebuie observat că Tribunalul, urmărind în esență același raționament, a hotărât, la punctele 112-116 din hotărârea atacată, că principiul *non bis in idem* nu s-ar aplica atunci când Comisia trebuie să își exercite

competențele în temeiul dreptului comunitar, chiar atunci când autoritățile unui stat terț au aplicat deja sancțiuni întreprinderii respective pentru încălcarea regulilor de concurență aplicabile în acest ultim stat.

30 În aceste condiții, argumentele invocate de SGL Carbon în recurs și întemeiate pe încălcarea principiului *non bis in idem* nu ar putea fi reținute.

31 În ce privește argumentele susținute în cadrul ședinței de recurentă, în opinia căreia hotărârile citate anterior SGL Carbon/Comisia și Showa Denko/Comisia ar trebui înțelese în sensul că puterea de apreciere a Comisiei, în ce privește faptul dacă aceasta este obligată sau nu să ia în considerare sancțiunile aplicate întreprinderii vizate de către autoritățile unui stat terț pentru încălcarea regulilor în domeniul concurenței aplicabile în acesta din urmă, ar putea, dacă este cazul, să fie „redusă", astfel încât Comisia să poată fi totuși obligată să ia în considerare asemenea sancțiuni, este suficient să se constate că o astfel de interpretare a hotărârilor respective se întemeiază pe o lectură greșită a acestora, în special a punctelor 36 și, respectiv, 60 ale acestora.

32 Într-adevăr, Curtea nu s-a pronunțat în niciun fel la punctele 36 și 60 respective cu privire la aplicabilitatea principiului *non bis in idem*, ci a răspuns unor argumente subsidiare ale reclamantelor, prin care acestea urmăreau să stabilească o nerespectare de către Tribunal a principiilor proporționalității și echității.

33 În această privință, Curtea s-a limitat să reamintească faptul că stabilirea amenzilor aplicate pentru încălcări ale dreptului comunitar al concurenței se înscrie în cadrul puterii de apreciere de care Comisia dispune în materie.

34 Rezultă că Tribunalul nu a săvârșit o eroare de drept hotărând, la punctul 128 din hotărârea atacată, lipsa obligației Comisiei de a lua în considerare sancțiunile aplicate SGL Carbon de către autoritățile din Statele Unite.

35 În consecință, primul motiv invocat de către SGL Carbon în susținerea recursului său trebuie să fie respins.

Cu privire la al doilea motiv, întemeiat pe majorarea nelegală a cuantumului amenzii aplicate recurentei din cauza rolului său de conducător al înțelegerii

36 Acest motiv include două aspecte. În primul rând, SGL Carbon susține că majorarea cuantumului de bază al amenzii este nelegală, întrucât constatările de fapt ale Tribunalului nu stabilesc niciun temei pentru o astfel de majorare. În al doilea rând, în opinia recurentei, Tribunalul nu ar fi respectat dreptul la apărare cu privire la acest aspect, având în vedere că, anterior adoptării deciziei în litigiu, aceasta nu putea cunoaște o împrejurare esențială pentru apărarea sa, și anume că urma să fie considerată de către Comisie ca fiind conducător al înțelegerii.

Cu privire la primul aspect al celui de al doilea motiv

— Argumentele părților

37 SGL Carbon susține că poziția de conducător al înțelegerii care îi este atribuită de către Tribunal nu corespunde cu situația de fapt a cauzei, astfel cum a fost descrisă în hotărârea atacată.

38 Aceasta apreciază de asemenea că nici împrejurările de fapt, nici constatările, de altfel contradictorii, ale Tribunalului nu ar putea constitui elemente susceptibile de a justifica o majorare a amenzii care i-a fost aplicată.

39 Comisia susține că, în măsura în care recurenta contestă aprecierile de fapt formulate de către Tribunal referitoare la rolul acesteia din urmă de conducător al înțelegerii, acest aspect al motivului este inadmisibil.

40 Comisia adaugă că argumentele recurentei potrivit cărora calificarea drept conducător al înțelegerii s-ar fi repercutat asupra cuantumului amenzii sunt în egală măsură inadmisibile, având în vedere că este vorba de repetarea unor argumente care au fost deja prezentate în fața Tribunalului.

— Aprecierea Curții

41 Trebuie reamintit de la început că de la articolul 225 alineatul (1) CE și de la articolul 58 primul paragraf din Statutul Curții de Justiție rezultă că Tribunalul este singurul competent, pe de o parte, să constate faptele, cu excepția cazului în care inexactitatea materială a constatărilor sale ar rezulta din înscrisurile dosarului care i-au fost înaintate, și, pe de altă parte, pentru a aprecia aceste fapte. Odată ce Tribunalul a constatat sau a apreciat faptele, Curtea este competentă, în temeiul articolului 225 CE, să exercite un control asupra calificării juridice a acestor fapte și asupra consecințelor de drept care au fost stabilite de către Tribunal pe baza acestora. Curtea nu este competentă să se pronunțe asupra situației de fapt și nici, în principiu, să examineze probele pe care Tribunalul le-a reținut în susținerea acesteia. Într-adevăr, din moment ce aceste probe au fost obținute în mod legal și au fost respectate principiile generale de drept și regulile de procedură aplicabile în materia sarcinii și administrării probelor, numai Tribunalul are competența de a aprecia valoarea care trebuie să fie atribuită elementelor care i-au fost prezentate. Prin

urmare, această apreciere nu constituie, cu excepția cazului denaturării acestor elemente, o problemă de drept supusă ca atare controlului Curții (a se vedea hotărârea din 6 aprilie 2006, General Motors/Comisia, C-551/03 P, Rec., p. I-3173, punctele 51 și 52, precum și jurisprudența citată).

42 Cu privire la primul aspect al celui de al doilea motiv, trebuie observat că, la punctele 316-331 din hotărârea atacată, Tribunalul a analizat în mod detaliat împrejurările de fapt care au condus Comisia să considere SGL Carbon drept conducător al înțelegerii și să aprecieze că un astfel de rol reprezenta o circumstanță agravantă.

43 Cu privire la o astfel de împrejurare, trebuie observat că, potrivit unei jurisprudențe constante (a se vedea în special hotărârea din 28 iunie 2005, Dansk Rørindustri și alții/Comisia, C-189/02 P, C-202/02 P, C-205/02 P-C-208/02 P și C-213/02 P, Rec., p. I-5425, punctele 240-242), gravitatea unei încălcări se stabilește ținând cont de numeroase elemente, cu privire la care Comisia dispune de o marjă de apreciere. Prin luarea în considerare, în conformitate cu liniile directoare, la momentul determinării cuantumului amenzii, a faptului că există circumstanțe agravante, Comisia nu face decât să își îndeplinească misiunea care îi revine, și anume să vegheze cu privire la respectarea regulilor comunitare în domeniul concurenței.

44 În vederea stabilirii gravității încălcării săvârșite, trebuie luat în considerare în special comportamentul fiecărei întreprinderi, rolul avut de fiecare dintre ele în stabilirea înțelegerii, precum și profitul pe care l-au putut obține din aceasta (a se vedea în acest sens hotărârea din 7 iunie 1983, Musique Diffusion française și alții/Comisia, 100/80-103/80, Rec., p. 1825, punctul 129).

45 În aceste condiții, argumentele invocate de către SGL Carbon privind circumstanța agravantă legată de rolul său de conducător al înțelegerii urmăresc să determine Curtea să analizeze din nou ansamblul elementelor de fapt asupra cărora Tribunalul s-a pronunțat.

46 În această privință, SGL Carbon nu invocă nici vreun document, nici vreun alt element susceptibil să demonstreze că Tribunalul a săvârșit o eroare de drept în aprecierile sale referitoare la rolul acestei întreprinderi în ce privește atât originea, cât și evoluția înțelegerii.

47 În plus, aprecierile menționate nu sunt mai puțin contradictorii în ce privește evaluarea comportamentelor respective ale societății SGL Carbon și ale celorlalte întreprinderi care au participat la înțelegere.

48 Rezultă că primul aspect la celui de al doilea motiv trebuie respins ca inadmisibil.

Cu privire la al doilea aspect al celui de al doilea motiv

— Argumentele părților

49 SGL Carbon susține că nu a fost audiată în mod legal de către Comisie cu privire la aprecierea încălcării și că Tribunalul nu a recunoscut efectul juridic al unei astfel de împrejurări. Într-adevăr, în comunicarea privind obiecțiunile, Comisia i-ar fi atribuit

un rol de conducător al înțelegerii, împreună cu o altă întreprindere. În schimb, la punctele 485-488 din decizia în litigiu, Comisia ar fi considerat doar recurenta ca fiind „conducătorul și instigatorul încălcării pe piața grafitului izostatic", aplicându-i majorarea cea mai ridicată a cuantumului de bază al amenzii, și anume 50 %.

50 SGL Carbon apreciază, așadar, că Tribunalul nu a respectat dreptul la apărare. De fapt, comunicarea privind obiecțiunile nu ar putea să se limiteze la a menționa că o amendă va ține cont de gravitatea și de durata încălcării, ci ar trebui, pentru a permite realizarea unei apărări utile, să enumere circumstanțele care ar putea fi luate în considerare la momentul adoptării deciziei de către Comisie.

51 SGL Carbon subliniază că pretinsa sa calitate de conducător este un element esențial pentru stabilirea cuantumului amenzii. Într-adevăr, dacă această comunicare privind obiecțiunile ar fi precizat intenția Comisiei de a face o astfel de apreciere a gravității încălcării, recurenta s-ar fi opus acestei intenții.

52 Comisia susține că Tribunalul a hotărât în mod întemeiat că dreptul la apărare, în special dreptul de a fi ascultat, fusese respectat în măsura în care, în comunicarea privind obiecțiunile, fuseseră precizate principalele elemente de fapt și de drept privind încălcările săvârșite, precum gravitatea și durata acestora. Într-adevăr, dreptul de a fi ascultat nu s-ar referi la modul în care Comisia înțelege să folosească criteriile gravității și duratei încălcării pentru stabilirea cuantumului amenzilor.

53 Comisia susține că importanța activității recurentei în calitate de conducător al înțelegerii sau modul în care Tribunalul a apreciat împrejurările referitoare la aceasta sunt chestiuni de fapt care nu ar putea fi controlate în faza recursului decât în caz de denaturare a probelor.

54 În această privință, Comisia observă că recurenta nu a pus în discuție conformitatea cu regulile de drept a constatărilor de fapt realizate de către Tribunal. Aceasta nu ar fi invocat în plus argumente susceptibile să stabilească o eventuală denaturare a probelor de către Tribunal.

— Aprecierea Curții

55 Trebuie reamintit că, pe de o parte, comunicarea privind obiecțiunile și, pe de altă parte, accesul la dosar sunt cele care permit întreprinderilor care fac obiectul unei investigații să ia cunoștință de elementele de probă de care dispune Comisia și conferă deplină eficacitate dreptului la apărare (a se vedea hotărârea din 15 octombrie 2002, Limburgse Vinyl Maatschappij și altele/Comisia, C-238/99 P, C-244/99 P, C-245/99 P, C-247/99 P, C-250/99 P-C-252/99 P și C-254/99 P, Rec., p. I-8375, punctele 315 și 316, și hotărârea din 7 ianuarie 2004, Aalborg Portland și alții/Comisia, C-204/00 P, C-205/00 P, C-211/00 P, C-213/00 P, C-217/00 P și C-219/00 P, Rec., p. I-123, punctele 66 și 67).

56 Dintr-o jurisprudență constantă rezultă, în egală măsură, că obligația de a respecta dreptul întreprinderilor de a fi audiate este îndeplinită de către Comisie cu condiția ca aceasta să indice, în comunicarea privind obiecțiunile, principalele elemente de fapt și de drept susceptibile să conducă la aplicarea unei amenzi, precum gravitatea și durata presupusei încălcări și împrejurarea că aceasta a fost săvârșită în mod deliberat sau din neglijență (a se vedea în acest sens hotărârea din 9 noiembrie 1983, Michelin/Comisia, 322/81, Rec., p. 3461, punctele 19 și 20, precum și hotărârea Dansk Rørindustri și alții/Comisia, citată anterior, punctul 428).

57 Cu privire la prezentul recurs, trebuie constatat că, la punctele 138-142 din hotărârea atacată, Tribunalul a stabilit în mod corect cadrul juridic care reglementează comunicarea privind obiecțiunile și dreptul întreprinderilor de a fi audiate.

58 În continuare, la punctele 144 și 145 din hotărârea atacată, Tribunalul a considerat în mod întemeiat că dreptul la apărare fusese respectat, ca urmare a posibilității întreprinderii SGL Carbon de a formula observații cu privire la durata, la gravitatea și la natura încălcării săvârșite. La punctul 146 din hotărârea respectivă, Tribunalul a precizat, de asemenea în mod întemeiat, că, în comunicarea privind obiecțiunile, Comisia nu era obligată să explice modul în care se putea folosi de fiecare din aceste elemente pentru stabilirea cuantumului amenzii (a se vedea în acest sens hotărârea Dansk Rørindustri și alții/Comisia, citată anterior, punctele 434, 435 și 439).

59 Rezultă că Tribunalul nu a săvârșit o eroare de drept atunci când a hotărât că în comunicarea privind obiecțiunile existau indicații suficient de precise asupra modului în care Comisia înțelegea să stabilească cuantumul amenzii, în special în ce privește gravitatea încălcării săvârșite.

60 Trebuie precizat în special că, la punctul 148 din hotărârea atacată, Tribunalul a constatat că în comunicarea privind obiecțiunile se preciza că SGL Carbon avusese un rol de conducător și de instigator cu privire la încălcare. În consecință, recurenta era informată că această împrejurare era susceptibilă de a fi luată în considerare la momentul stabilirii amenzii.

61 La punctul 149 din hotărârea atacată, Tribunalul a hotărât, de asemenea în mod întemeiat, că niciun element nu permite să se considere că răspunderea întreprinderii SGL Carbon, în calitate de unic conducător al înțelegerii, a fost majorată pentru motivul că, în decizia în litigiu, Comisia a renunțat să atribuie același rol unei alte întreprinderi care a participat la această înțelegere.

62 În aceste condiții, așa cum a precizat avocatul general la punctul 59 din concluziile sale, faptul că, în decizia în litigiu, SGL Carbon a fost considerată de către Comisie drept unic conducător al înțelegerii nu a modificat, în ceea ce o privește, poziția acestei întreprinderi, astfel încât să se aducă atingere dreptului la apărare, având în

vedere că este inerent naturii comunicării privind obiecțiunile să fie provizorie și susceptibilă de modificări la momentul evaluării efectuate ulterior de către Comisie pe baza observațiilor care i-au fost prezentate de către părți și a altor constatări de fapt.

63 În consecință, al doilea aspect al celui de al doilea motiv nu este întemeiat.

64 Din cele de mai sus rezultă că al doilea motiv invocat de către SGL Carbon în susținerea recursului său trebuie respins în ansamblul său.

Cu privire la al treilea motiv, întemeiat pe nerespectarea dreptului la apărare în măsura în care include dreptul de a fi ascultat

Argumentele părților

65 SGL Carbon susține că, la punctul 154 din hotărârea atacată, Tribunalul a hotărât în mod greșit că argumentele întemeiate pe faptul că agenții Comisiei însărcinați cu efectuarea investigației nu cunoșteau suficient limba germană nu au fost dovedite cu niciun element de probă serios. De fapt, recurenta ar fi demonstrat în ce măsură și pe baza căror împrejurări nu putea decât să presupună că niciunul dintre respectivii agenți nu cunoștea suficient această limbă.

66 În opinia societății SGL Carbon, agenții Comisiei trebuie să fie în măsură să înțeleagă, fie direct, fie prin intermediul traducerilor, ansamblul informațiilor care sunt invocate de către întreprinderile respective.

67 Comisia susține că Tribunalul a considerat că recurenta nu furnizase niciun element de probă serios susceptibil de a dovedi presupunerea respectivă.

68 Aceasta subliniază că respectivele cunoștințe lingvistice individuale ale unui sau altui agent nu pot avea nici cel mai mic rol în respectarea dreptului la apărare. De fapt, procedura administrativă ar fi condusă de Direcția Generală Concurență și s-ar finaliza printr-o decizie a Comisiei, care acționează în calitate de instituție.

69 Comisia adaugă că întreaga corespondență purtată în timpul procedurii s-a desfășurat în germană, cu o singură excepție. Doar a treia solicitare de informații transmisă recurentei era redactată în engleză, dar aceasta nu a solicitat o traducere, mulțumindu-se să răspundă în germană.

Aprecierea Curții

70 Trebuie reamintit de la început că respectarea dreptului la apărare în orice procedură susceptibilă să conducă la aplicarea unor sancțiuni, în special la amenzi sau la constrângeri, constituie un principiu fundamental al dreptului comunitar, care trebuie respectat chiar dacă este vorba de o procedură cu caracter administrativ (a se vedea în special hotărârea din 2 octombrie 2003, Thyssen Stahl/Comisia, C-194/99 P, Rec., p. I-10821, punctul 30).

71 Respectarea dreptului la apărare impune în special ca întreprinderea care face obiectul unei investigații să aibă posibilitatea ca, în cursul procedurii administrative, să își facă cunoscut în mod util punctul de vedere cu privire la realitatea și relevanța faptelor invocate, precum și cu privire la documentele reținute de către Comisie (a se vedea hotărârea din 6 aprilie 1995, BPB Industries și British Gypsum/Comisia, C-310/93 P, Rec., p. I-865, punctul 21).

72 Cu privire la al treilea motiv invocat în susținerea recursului său, trebuie observat că, în măsura în care SGL Carbon contestă respingerea de către Tribunal, la punctul 154 din hotărârea atacată, a argumentelor sale potrivit cărora Comisia încredințase dosarul cazului unor agenți care nu cunoșteau suficient limba germană, această concluzie se întemeiază pe o apreciere de fapt și pe o evaluare a elementelor de probă prezentate Tribunalului care, astfel cum s-a reamintit la punctul 41 din prezenta hotărâre, nu ar putea fi contestate în cadrul unui recurs.

73 Presupunând totuși ca fiind dovedit faptul că agenți ai Comisiei însărcinați cu cazul nu aveau cunoștințele lingvistice necesare, este suficient să se arate, în măsura în care SGL Carbon susține încălcarea dreptului la apărare de către Comisie, că respectivele cunoștințe lingvistice ale unui membru al echipei însărcinate cu efectuarea investigației cu privire la o înțelegere nu ar putea să fie, în sine, hotărâtoare pentru a aprecia dacă a fost sau nu săvârșită de către Comisie o eventuală încălcare a dreptului la apărare.

74 În consecință, Tribunalul nu a săvârșit nicio eroare de drept atunci când a considerat că dreptul la apărare nu a fost încălcat de către Comisie.

75 În consecință, al treilea motiv invocat de către SGL Carbon în susținerea recursului nu poate fi reținut.

Cu privire la al patrulea motiv, întemeiat pe neluarea în considerare a cooperării societății SGL Carbon cu Comisia

Argumentele părților

76 SGL Carbon susține că Tribunalul nu a luat în considerare argumentele potrivit cărora cooperarea acestei întreprinderi cu Comisia a fost subestimată în raport cu cea a altor întreprinderi vizate. Într-adevăr, Comisia ar fi redus amenda aplicată recurentei doar cu 35 %, deși ar fi fost adecvată o reducere de 50-75 %.

77 Aceasta apreciază că a cooperat cel puțin în aceeași măsură ca și alte întreprinderi și că a fost singura care a oferit informații referitoare la participarea altor întreprinderi la înțelegere.

78 SGL Carbon susține în egală măsură că aspectul dacă, în cadrul deciziei sale, Comisia reține sau nu încălcările evidențiate de aceasta săvârșite de întreprinderile care au cooperat nu este singurul care contează. Într-adevăr, în caz contrar, întreprinderile doritoare să coopereze ar trebui să se teamă permanent că cooperarea lor, precum cea a recurentei, nu va fi luată în considerare sau că nu va fi luată în considerare integral.

79 Comisia susține că Tribunalul nu a săvârșit o eroare de drept cu privire la aprecierile sale referitoare la cooperarea întreprinderii SGL Carbon în cursul investigației. Acesta ar fi apreciat corect contribuțiile recurentei și ale altor întreprinderi vizate.

Având în vedere că cooperarea acesteia nu ar fi contribuit la stabilirea încălcării, acest fapt nu putea fi luat în considerare pentru a efectua o reducere a amenzii.

80 Comisia consideră că Tribunalul a analizat corect elementele de probă privind contribuțiile respective ale întreprinderilor vizate în cursul investigației. Recurenta nu ar fi explicat în ce măsură această analiză ar fi putut denatura probele, singurul element care poate fi controlat în cadrul unui recurs.

Aprecierea Curții

81 Astfel cum s-a reamintit la punctul 43 din prezenta hotărâre, Comisia dispune de o putere de apreciere largă în ce privește metoda de calcul al amenzilor și, în această privință, poate să țină cont de elemente multiple, între care figurează cooperarea întreprinderilor vizate în cursul investigației realizate de către serviciile acestei instituții. În acest cadru, Comisia trebuie să efectueze aprecieri de fapt complexe, precum cele care privesc cooperarea respectivă a întreprinderilor menționate.

82 Cu privire la prezenta cauză, trebuie observat că, la punctele 358-362 din hotărârea atacată, Tribunalul și-a întemeiat aprecierile în materie bazându-se pe comunicarea privind cooperarea, pe considerația potrivit căreia o singură întreprindere, și anume prima care furnizează elemente de probă privind existența unei înțelegeri, poate beneficia de o reducere substanțială a amenzii, cu excluderea altor întreprinderi care furnizează elemente de probă specifice referitoare la aceeași înțelegere într-o etapă ulterioară a procedurii administrative.

83 Potrivit jurisprudenței, cooperarea unei întreprinderi cu Comisia poate justifica o reducere a amenzii în temeiul comunicării privind cooperarea doar dacă permite în mod efectiv Comisiei să își îndeplinească atribuțiile de constatare a existenței unei încălcări și de dispunere a încetării acesteia (a se vedea în acest sens hotărârea din 16 noiembrie 2000, SCA Holding/Comisia, C-297/98 P, Rec., p. I-10101, punctul 36, și hotărârea Dansk Rørindustri și alții/Comisia, citată anterior, punctul 399).

84 În mod special, în condițiile în care comunicarea privind cooperarea prevede deja, în secțiunile C și B, o reducere a amenzii pentru prima întreprindere care furnizează elemente de probă referitoare la existența unei înțelegeri, obiectivul de a promova cooperarea întreprinderilor în vederea descoperirii înțelegerilor secrete care afectează Comunitatea, în special primele întreprinderi care furnizează elemente de probă, a fost confirmată și consolidată prin Comunicarea Comisiei privind imunitatea la amenzi și reducerea cuantumului amenzilor în cauzele referitoare la înțelegeri (JO 2006, C 298, p. 17, Ediție specială, 08/vol. 5, p. 3).

85 În prezenta cauză, la punctul 360 din hotărârea atacată, Tribunalul a arătat că o singură întreprindere, alta decât SGL Carbon, fusese prima care furnizase elementele de probă menționate.

86 În consecință, la punctul 367 din hotărârea atacată, Tribunalul a hotărât că SGL Carbon, ca urmare a rolului său de conducător al înțelegerii, nu îndeplinea condițiile prevăzute în comunicarea privind cooperarea pentru a putea pretinde o reducere importantă amenzii care i-a fost aplicată. O astfel de apreciere, întemeiată pe elemente de fapt, nu poate fi pusă în discuție în cadrul unui recurs.

87 În ce privește argumentele societății SGL Carbon referitoare la luarea în considerare a cooperării sale cu Comisia, independent de faptul că această întreprindere a fost

calificată drept conducător al înțelegerii, trebuie arătat că, la punctul 368 din hotărârea atacată, Tribunalul a considerat în mod întemeiat că, în speță, Comisia nu era obligată să recompenseze o astfel de cooperare printr-o reducere importantă a amenzii, având în vedere că aceasta nu a facilitat efectiv constatarea existenței acestei înțelegeri și nu a permis încetarea acesteia.

88 În ce privește afirmația societății SGL Carbon potrivit căreia cooperarea sa a fost subevaluată în raport cu cea a altor întreprinderi care au participat la înțelegere, trebuie arătat că, astfel cum a reamintit Tribunalul în mod întemeiat la punctul 371 din hotărârea atacată, Comisia dispune de o marjă de apreciere largă pentru a evalua calitatea și utilitatea cooperării unei întreprinderi, în special în raport cu contribuțiile altor întreprinderi.

89 Or, SGL Carbon nu a furnizat niciun element de probă de natură să dovedească în ce mod Tribunalul ar fi săvârșit o eroare de drept în ce privește analiza exercitării de către Comisie a puterii sale de apreciere referitoare la cooperarea întreprinderilor cu aceasta din urmă în cursul investigației.

90 Din cele de mai sus rezultă că SGL Carbon nu susține în mod întemeiat că aprecierile Tribunalului referitoare la cooperarea acesteia din urmă cu Comisia în cursul investigației conțin o eroare de drept.

91 De aceea, al patrulea motiv invocat de către SGL Carbon în susținerea recursului său trebuie respins.

Cu privire la al cincilea motiv, întemeiat pe caracterul disproporționat al amenzii

Argumentele părților

92 SGL Carbon susține că Tribunalul a considerat în mod greșit că, atunci când stabilește cuantumul amenzii, Comisia nu este obligată să aprecieze situația economică a întreprinderii vizate.

93 Aceasta subliniază că Tribunalul nu ar putea să admită falimentul unei întreprinderi drept consecință a aplicării unei amenzi, neluând în considerare repercusiunile financiare pe care aceasta le implică. Într-adevăr, principiul proporționalității ar implica luarea în considerare a caracterului special al sancțiunilor raportat la situația economică a întreprinderii vizate.

94 Comisia apreciază că al cincilea motiv este inadmisibil. De fapt, SGL Carbon ar urmări să obțină o reexaminare a caracterului adecvat al stabilirii cuantumului amenzii prin prezentarea unei serii de afirmații care se plasează în afara constatărilor efectuate de către Tribunal în hotărârea atacată. Or, astfel de aprecieri de fapt nu ar putea fi supuse controlului Curții în cadrul unui recurs.

95 Comisia susține că al cincilea motiv este, în orice împrejurare, neîntemeiat. Într-adevăr, în exercitarea competenței sale de plină jurisdicție, Tribunalul ar fi confirmat jurisprudența constantă potrivit căreia Comisia nu este obligată să țină seama de situația economică a unei întreprinderi pentru a stabili cuantumul amenzii.

96 Comisia adaugă că Tribunalul a redus considerabil cuantumul amenzii aplicate recurentei, depășind reducerea efectuată de către Comisie.

Aprecierea Curții

97 Trebuie reamintit de la început că, astfel cum a fost menționat deja la punctul 41 din prezenta hotărâre, controlul Curții în cadrul unui recurs nu vizează constatări de fapt efectuate de către Tribunal, cu excepția cazului în care inexactitatea materială a acestor constatări rezultă din actele dosarului, atunci când Tribunalul a denaturat elementele de probă, atunci când calificarea juridică a faptelor de către acesta din urmă este greșită și atunci când trebuie stabilit dacă regulile în materia sarcinii și administrării probei au fost respectate.

98 Curtea nu are , în cadrul unui recurs, nici sarcina de a substitui, pentru motive de echitate, aprecierea Tribunalului cu propria apreciere, atunci când acesta se pronunță, în exercitarea competenței sale de fond, asupra cuantumului amenzilor aplicate unor întreprinderi ca urmare a încălcării de către acestea a dreptului comunitar (a se vedea hotărârea din 17 iulie 1997, Ferriere Nord/Comisia, C-219/95 P, Rec., p. I-4411, punctul 31, și hotărârea din 25 ianuarie 2007, Dalmine/Comisia, C-407/04 P, Rec., p. I-829, punctul 152).

99 În măsura în care SGL Carbon urmărește să pună în discuție proporționalitatea amenzii care i-a fost aplicată, motivul trebuie declarat inadmisibil, deoarece urmărește să obțină o reanalizare a aprecierilor de fapt pentru care Curtea nu este competentă în cadrul unui recurs (a se vedea de asemenea hotărârea din 29 aprilie 2004, British Sugar/Comisia, C-359/01 P, Rec., p. I-4933, punctele 47 și 48, precum și hotărârea Dansk Rørindustri și alții/Comisia, citată anterior, punctele 245 și 246).

100 În ce privește argumentele potrivit cărora Tribunalul ar fi omis să țină seama de capacitatea financiară a SGL Carbon, trebuie subliniat că, potrivit unei jurisprudențe constante din care se inspiră în mod întemeiat punctul 333 din hotărârea atacată, Comisia nu este obligată, atunci când stabilește cuantumul amenzii, să țină cont de situația economică a întreprinderii vizate, deoarece recunoașterea unei astfel de obligații ar produce avantaje concurențiale nejustificate întreprinderilor celor mai puțin adaptate la condițiile pieței (a se vedea hotărârea din 8 noiembrie 1983, IAZ International Belgium și alții/Comisia, 96/82-102/82, 104/82, 105/82, 108/82 și 110/82, Rec., p. 3369, punctele 54 și 55, precum și hotărârea SGL Carbon/Comisia, citată anterior, punctele 105 și 106).

101 În aceste condiții, Tribunalul nu a săvârșit o eroare de drept prin respingerea, la punctul 333 din hotărârea atacată, a motivului întemeiat pe omisiunea Comisiei de a ține seama de capacitatea financiară a recurentei.

102 În consecință, al cincilea motiv invocat de SGL Carbon în susținerea recursului nu poate fi admis.

Cu privire la al șaselea motiv, întemeiat pe nelegalitatea ratei dobânzii stabilite de către Comisie

Argumentele părților

103 SGL Carbon consideră că Tribunalul nu a analizat argumentele sale privind stabilirea ratei dobânzii și că, în consecință, hotărârea atacată conține o eroare de drept în această privință.

104 Aceasta susține că dobânzile stabilite în sarcina sa sunt prea ridicate. În absența unui temei juridic, Comisia nu ar putea să stabilească dobânzi care sunt în mod clar superioare nivelului pieței. Prin stabilirea de dobânzi ridicate, Comisia i-ar fi aplicat de fapt o sancțiune suplimentară.

105 În opinia întreprinderii SGL Carbon, Tribunalul nu ar fi în niciun caz îndreptățit să respingă referirea la rata dobânzii care majorează plățile provizorii efectuate de către întreprinderi pentru a achita amenzile care le-au fost aplicate, afirmând că această valoare are drept unic scop să împiedice îmbogățirea fără justă cauză a Comunităților. Într-adevăr, chiar și rata dobânzii aplicabile amenzilor neplătite încă ar trebui să aibă ca unic scop să evite ca întreprinderea vizată să obțină un beneficiu din constituirea unei garanții.

106 Comisia susține că al șaselea motiv este inadmisibil, în măsura în care are drept scop să supună stabilirea dobânzilor unei reexaminări efectuate de Curte în cadrul recursului.

107 Comisia susține că, în orice împrejurare, motivul nu este întemeiat. Într-adevăr, dacă întreprinderile puteau să obțină avantaje economice prin întârzierea plății amenzilor care le-au fost aplicate, sancțiunea s-ar diminua, iar întreprinderile care ar întârzia la plata acestora ar beneficia de avantaje financiare în raport cu cele care efectuează plata la scadența prevăzută.

108 Comisia adaugă că Tribunalul a întemeiat suficient în drept motivul pentru care Comisia nu a abuzat de competența sa discreționară la momentul stabilirii dobânzilor și că recurenta nu a invocat niciun argument susceptibil de a demonstra că dobânzile de întârziere au fost stabilite în mod disproporționat.

Aprecierea Curții

109 Trebuie reamintit că Tribunalul, răspunzând la motivul invocat în fața acestuia, s-a referit, la punctul 411 din hotărârea atacată, la jurisprudența constantă potrivit căreia competențele acordate Comisiei în temeiul articolului 15 alineatul (2) din Regulamentul nr. 17 includ posibilitatea de a stabili data exigibilității amenzilor, data de la care încep să curgă dobânzile, precum și valoarea acestora și modalitățile de punere în aplicare a deciziei sale.

110 Într-adevăr, în cazul în care Comisia nu dispunea de astfel de competențe, întreprinderile ar putea fi în măsură să obțină avantaje din plățile tardive, reducând astfel efectul sancțiunilor (hotărârea SGL Carbon/Comisia, citată anterior, punctul 114).

111 În consecință, Tribunalul a hotărât în mod întemeiat că, în speță, Comisia era autorizată să ia un punct de referință situat la un nivel mai ridicat decât rata dobânzii propusă împrumutătorului mediu, aplicabilă pe piață, în măsura necesară descurajării comportamentelor dilatorii în privința plății amenzii (hotărârea SGL Carbon/Comisia, citată anterior, punctul 115).

112 Trebuie adăugat că SGL Carbon nu a demonstrat în ce mod Tribunalul ar fi săvârșit o eroare de drept considerând, la punctul 412 din hotărârea atacată, că, în ce privește

stabilirea valorilor dobânzilor de întârziere, Comisia nu a depășit limitele marjei de apreciere. Într-adevăr, recurenta s-a limitat să solicite o reanalizare a aprecierilor de fapt invocate în fața Tribunalului în această privință.

113 Or, o astfel de argumentare nu poate fi controlată de Curte în cadrul unui recurs (a se vedea hotărârea din 21 septembrie 2006, Technische Unie/Comisia, C-113/04 P, Rec., p. I-8831, punctele 81-83). În consecință, cu privire la acest aspect, motivul trebuie declarat inadmisibil.

114 În ce privește afirmația societății SGL Carbon potrivit căreia argumentul său întemeiat pe faptul că, în caz de plată provizorie imediată, Comisia acordă rate ale dobânzilor de 2 % a fost respins în mod greșit ca fiind tardiv, trebuie observat că Tribunalul a considerat în mod întemeiat acest argument, care nu fusese invocat în cererea introductivă, ca fiind un motiv nou, în sensul articolului 48 alineatul (2) din Regulamentul de procedură. Acesta era, în consecință, îndreptățit să îl respingă ca inadmisibil, astfel cum a făcut-o la punctul 413 din hotărârea atacată.

115 În consecință, al șaselea motiv invocat de către SGL Carbon în susținerea recursului său este în parte nefondat și în parte inadmisibil.

116 Din considerațiile de mai sus rezultă că niciunul dintre motivele invocate de SGL Carbon în susținerea recursului său nu poate să fie admis și, în consecință, acesta trebuie respins.

Cu privire la cheltuielile de judecată

117 Potrivit articolului 69 alineatul (2) din Regulamentul de procedură, aplicabil procedurii de recurs în temeiul articolului 118 din același regulament, partea care cade în pretenții este obligată, la cerere, la plata cheltuielilor de judecată. Întrucât Comisia a solicitat obligarea societății SGL Carbon la plata cheltuielilor de judecată și întrucât societatea SGL Carbon a căzut în pretenții, se impune obligarea acesteia la plata cheltuielilor de judecată.

Pentru aceste motive, Curtea (Camera a patra) declară și hotărăște:

1) Respinge recursul.

2) Obligă SGL Carbon AG la plata cheltuielilor de judecată.

Semnături